

به نام خدا

صداهایی از چرنوبیل

تاریخ شفاهی یک فاجعه‌ی اتمی

سوتلانا الکسیویچ



سرشناسه

: آلکسیویچ ، سوتلانا ۱۹۴۸ م.

Aleksievich ,Svetlana

عنوان و نام پدیدآور

: صداهایی از چرنوبیل / نویسنده سوتلانا الکسیویچ ،

ترجمه محمود فرخنده زاده .

مشخصات نشر

: تهران : انتشارات آرمان نوباوه ، ۱۳۹۸

شابک

: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۹۱-۱۰-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

: کتاب حاضر از متن انگلیسی تحت عنوان "Voices from chernobyl" به

ادداشت

فارسی ترجمه شده است

: کتاب حاضر در سال های مختلف ، توسط ناشران و مترجمان متفاوت نیز

یادداشت

منتشر شده است .

موضوع

: حادثه هسته ای چرنوبیل ، اوکراین ، ۱۹۸۶ م - خاطرات بلاروسی

موضوع

: حادثه هسته ای چرنوبیل ، اوکراین ، ۱۹۸۶ م - روسیه سفید -

جنبه های اجتماعی

شناسه افزوده

: خنده زاده ، محمود ، ۱۳۶۷ - مترجم

رده بندی کنگره

: TD ۶/۵

رده بندی دیودی

: ۳۶۳/۱۷۹۹۰۹۲۰۱۶

شماره کتابشناسی ملی

: ۰۷۹۴۱۰



صداهایی از چرنوبیل

سوتلانا الکسیویچ ، ترجمه محمود فرخنده زاده

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۹

شمارگان (تیراژ) : ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی : ناژو

طراح جلد : عباس درودیان

قیمت : ۵۸۰۰۰ تومان

۹۷۸-۶۲۲-۷۱۹۱-۱۰-۳

نشانی : انقلاب . خیابان نظری . پلاک ۸۵ . واحد ۲

۶۶۴۸۶۳۶۰

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه‌ی ناشر
۱۱.....	یادداشت‌های تاریخی
۱۵.....	زنان، زن‌ها، زن‌ها
۴۱.....	بخش اول - سرزمین مردگان
۱۰۷.....	بخش دوم - سرزمین زندگان
۱۸۷.....	بخش سوم - سرزمین زنان و انبوه
۲۷۳.....	صدای انسانی در انزوا
۲۹۱.....	سخن پایانی نویسنده

مقدمه‌ی ناشر

اسوتلانا الکسیویچ در ۳۱ ماه مه ۱۹۴۸، در شهر اوکراینی ایوانو-فرانکو در پدیس بلاروسی و مادری اوکراینی چشم به جهان گشود. پدرش یک نظامی بود و پس از پایان خدمت در ارتش به همراه خانواده‌اش به بلاروس برگشت. آن‌ها در دهکده‌ای ساکن شدند و پدر و مادر سوتلانا در آن‌جا به عنوان معلم مشغول کار شدند.

سوتلانا پس از پایان تحصیلات به عنوان گزارشگر در روزنامه‌ی محلی شهر نارولیا، در ناحیه نومان، مشغول کار شد. او میان سال‌های ۱۹۶۷ تا ۱۹۷۲ در دانشگاه مینسک به تحصیل در رشته‌ی خبرنگاری پرداخت و پس از گرفتن مدرک برای کار در یک روزنامه-ی محلی به شهر برست، در ناحیه برست رفت و همزمان به کار تدریس مشغول شد. ولی پس از یک سال برای کار در روزنامه‌ی سیلسکایا به مینسک دعوت شد.

او برای بیان نظریات و عقایدش سبک‌های ادبی مختلفی را امتحان کرد، مانند: داستان کوتاه، مقاله نویسی و گزارش؛ و در نهایت، نویسنده‌ی مشهور بلاروسی، آلس آدامویچ بود که تأثیری مهم بر الکسیویچ در مسیر نویسندگی‌اش گذاشت؛ روشی موسوم به: «رمان جمعی»، «رمان - اورتوریو»، «رمان - سند»، «مردمی که از خودشان می‌گویند»، «همنوایی حماسی».

الکسیویچ همیشه از آدامویچ به عنوان مهم‌ترین آموزگارش و کسی که به او در یافتن مسیر خاص خودش کمک کرده، یاد می‌کند. الکسیویچ می‌گوید: «همیشه در جست و جوی سبکی ادبی بوده‌ام که بتوانم به کمک آن تا حد ممکن به زندگی حقیقی نزدیک شوم. حقیقت

همیشه مانند آهنربایی مرا به خودش جذب کرد. آرام داد و مرا شیفته‌ی خود ساخت و همیشه خواسته‌ام را همان گونه که هست روی کاغذ بیاورم و خیلی زود شیوه‌ی صداها و اعترافات حقیقی انسان‌ها، شواهد و اسناد گواهان را برای منظور مناسب یافتم.

من این گونه دنیا را می‌بینم و می‌شنوم - هم‌نوایی صداهایی فردی و مجموعه‌ای از جزئیات روزمره‌ی زندگی. چشم و گوش من این طور عمل می‌کند و به این ترتیب همه‌ی پتانسیل‌های روحی و عاطفی‌ام را جامه‌ی عمل می‌پوشاند و من می‌توانم همزمان یک نویسنده، خبرنگار، جامعه‌شناس، روان‌شناس و خدای باشم!

الکسیویچ موفق به گرفتن جوایز فراوانی برای آثارش شده است که از میان آن‌ها، می‌توان به جایزه‌ی «کورت توخولسکی»، به دلیل «شجاعت و شرافت در نویسندگی» و جایزه‌ی انجمن قلم سوئد به دلیل «اصالت در ادبیات» و جایزه‌ی معتبر تریومف اشاره کرد.

او سال‌ها برای نوشتن اولین کتابش به نام «چهره‌ی غیر زنانه‌ی جنگ»، به جمع‌آوری مطالب پرداخت. این کتاب اولین مجموعه از کتاب‌های چند صدایی اوست که در سال ۱۹۸۵ منتشر شد. مطالب کتاب برگزیده‌ای بود از صداها مصاحبه با زنانی که در مسئولیت‌های مختلف مانند دکتر، سرباز، تک‌تیر انداز، پرستار و ... در جنگ جهانی دوم شرکت داشته‌اند.

از دیگر آثار مهم الکسیویچ می‌توان به پسران زینکی: «صداهای شوروی از جنگی فراموش شده» (۱۹۹۱)، اشاره دارد که روایتی از جنگ شوروی در افغانستان است و عنوان آن اشاره دارد به جنازه‌ی سربازان جوی که پس از کشته شدن در جنگ، در تابوت‌هایی زینکی به کشور فرستاده می‌شوند.

کتاب دیگر الکسیویچ، صداهایی از چرنوبیل، تاریخ شفاهی یک فاجعه اتمی، (۱۹۹۷)، است. الکسیویچ در این کتاب از زبان حدود ۵۰۰ شاهد عینی، شامل: پزشکان، فیزیکدانان، آتش‌نشان‌ها، پاک‌سازی‌کننده‌ها و مردم معمولی به بررسی ابعاد این فاجعه پرداخته است.

این کتاب حاصل تلاش ده‌ساله‌ی الکسیویچ برای جمع‌آوری مستندات و واکاوی این حادثه از راه گفت‌وگو با مردمی می‌باشد که از صبح ۲۶ آوریل ۱۹۸۶ گرفتار بزرگ‌ترین فاجعه‌ی تکنولوژیک قرن بیستم شدند و هنوز هم با عواقب آن دست به گریبانند.

آخرین اثر منتشر شده از الکسیویچ، زمان دست دوم (۲۰۱۳) نام دارد که به دوران پس از فروپاشی شوروی می‌پردازد. الکسیویچ ۶۷ ساله، در سال ۲۰۱۵ موفق به کسب جایزه‌ی نوبل ادبیات شد.

آکادمی نوبل این جایزه را برای نگارش، «آثار چند صدایی که یادآور رنج و شجاعت مادی ماست» به او اهدا کرد. الکسیویچ می‌گوید: «من به دنبال مشاهدات، جزئیات و تفاوت‌های ظریف و جزئی زندگی هستم. دلبستگی من در زندگی، حادثه، جنگ، چرنوبیل، خودکشی، یعنی تک‌تک این عناوین به خودی خود نیست. من دوست دارم بدانم بر سر انسان زمانه‌ی ما چه می‌آید و او در این ورطه چگونه رفتار می‌کند و از خودش چه واکنشی نشان می‌دهد. دوست دارم ببینم او چقدر به لحاظ بیولوژیکی انسان می‌باشد، چقدر محسوس زمانه‌ی خود است و چقدر از انسانیت بهره برده است!»